



Folketinget
lov@ft.dk

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2015 - 9130

Doknr.
296507

Dato
10-12-2015

Valgklage fra Jens Galtung

Fra Jens Galtung, Gl. Strandvej 7, 6000 Kolding, har Social- og Indenrigsministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 19. november 2015, hvori Jens Galtung har klaget over Kolding Kommune, idet Jens Galtung har oplyst, at han den 19. november 2015 var mødt op for at afgive brevstemme til folkeafstemningen torsdag den 3. december 2015 om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning hos Borgerservice, Bredgade 1, 6000 Kolding, men at dette ikke var muligt, da Borgerservice var lagt ned af en uoplyst grund. Det fremgår af klagen, at Jens Galtung finder det problematisk og utilfredsstillende, at han således blev afskåret fra at afgive sin stemme til folkeafstemningen. Endelig opfordrer Jens Galtung til, at der gives mulighed for at stemme via selvbetjeningsløsninger på internettet.

Kolding Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede brev af 20. november 2015 til Jens Galtung med kopi til bl.a. Social- og Indenrigsministeriet oplyst, at Borgerservice på det tidspunkt, hvor Jens Galtung var mødt op for at brevstemme, var ramt af strømsvigt, der varede en time, og at man derfor ikke kunne tilgå brevstemmesystemet.

Kolding Kommune har endvidere oplyst, at medarbejderen, som Jens Galtung var i kontakt med hos Borgerservice, oplyste Jens Galtung om åbningstiderne for brevstemmeafgivning i Kolding Kommune samt om muligheden for at brevstemme i enhver kommune i landet.

Endvidere har Kolding Kommune oplyst, at den pågældende medarbejder desværre overså, at der var mulighed for at blive betjent manuelt. Endelig har kommunen oplyst, at Jens Galtungs henvendelse har ført til, at man har indskærpet over for personalet, at man husker at gøre opmærksom på muligheden for manuel betjening, forudsat at vælgeren har medbragt behørig legitimation. Kolding Kommune har efterfølgende telefonisk oplyst, at der ved manuel betjening forstås, at der ved brevstemmeafgivningen benyttes brevstemmemateriale, som er tilvejebragt af Social- og Indenrigsministeriet.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker i forlængelse af ovenstående, at såvel Kolding Kommune som Social- og Indenrigsministeriet umiddelbart efter modtagelse af klagen har vejledt Jens Galtung om mulighederne for at afgive brevstemme frem til og med den 1. december 2015.

Social- og Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 100, stk. 1 og 4, i lov om valg til Folketinget (folketingsvalgloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014:



"§ 100. Ved folkeafstemning kan der brevstemmes i overensstemmelse med reglerne i kapitel 8 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. [...]

Stk. 4. Ved folkeafstemninger kan brevstemmeafgivning på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 53, finde sted de sidste 3 måneder før afstemningsdagen, dog senest næstsidste søgnedag før afstemningsdagen."¹

Af folketingsvalglovens § 53 fremgår det endvidere, at enhver vælger kan brevstemme i enhver kommune her i landet.

Om brevstemmematerialet fremgår følgende af folketingsvalglovens § 60, stk. 2 og 3:

"§ 60. [...]

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren tilvejebringer brevstemmematerialet. Brevstemmematerialet skal til enhver tid findes hos kommunerne og på de danske repræsentationer i udlandet samt om bord i danske skibe i udenrigsfart og på danske havanlæg uden for dansk område.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren kan bestemme, at følgebreve og yderkuverter, der er tilvejebragt af kommunalbestyrelsen, skal sidestilles med følgebreve og yderkuverter tilvejebragt af social- og indenrigsministeren."

Af Social- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 10724 af 5. oktober 2015 om afholdelse af folkeafstemning torsdag den 3. december 2015 om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning fremgår af afsnit 8.2.2. om betingelserne for brevstemmeafgivning på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, bl.a. følgende:

"Brevstemmematerialet skal senest fra den dag, hvor brevstemmeafgivningen påbegyndes, dvs. fra og med torsdag den 8. oktober 2015, findes på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, herunder borgerservicecentre og lignende.

Det forhold, at der på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, f.eks. borgerservicecentre og lignende, kan brevstemmes fra torsdag den 8. oktober 2015, indebærer endvidere, at der fra og med denne dag inden for almindelig ekspeditionstid skal være personale til stede, der kan fungere som brevstemmemodtagere for de vælgere, der måtte henvende sig for at brevstemme. [...]"

Af den nævnte vejledning fremgår endvidere af afsnit 8.1.1. om brevstemmematerialet bl.a. følgende:

"Social- og Indenrigsministeriet kan bestemme, at følgebreve og yderkuverter, som kommunalbestyrelsen har fået fremstillet, kan anvendes i stedet for de følgebreve og yderkuverter, som Social- og Indenrigsministeriet har fået fremstillet, se lovens § 60, stk. 3.

I henhold hertil har Social- og Indenrigsministeriet bestemt, at det følgebrev, som kommunalbestyrelsen kan udskrive fra KMD A/S' valgudskrivningssystem, samt den yderkuvert, der passer til dette følgebrev, skal sidestilles med følgebreve og yderkuverter, som Social- og Indenrigsministeriet har fået fremstillet. Disse følgebreve og yderkuverter kan derfor anvendes ved den brevstemmeafgivning, som kommunalbestyrelsen står for, dvs. brevstemmeafgivning på borgerservicecentre m.v., i visse boformer og boliger efter lov om social ser-

¹ Der kan dog tidligst afgives brevstemme ved folkeafstemninger på det tidspunkt, hvor der er den fornødne klarhed over, hvilken lov eller hvilket lovforslag der skal afholdes afstemning om. Brevstemmeafgivning til folkeafstemningen den 3. december 2015 om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning kunne derfor først finde sted fra torsdag den 8. oktober 2015, hvor det lovforslag, der blev afholdt afstemning om, blev fremsat, jf. e-mail af 27. august 2015 fra Social- og Indenrigsministeriet til alle landets kommunalbestyrelser.



vice og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger, samt i vælgerens hjem og på afsides beliggende øer.

Af hensyn til evt. tekniske eller andre problemer med udskrivning af det følgebrev, som kommunalbestyrelsen kan udskrive fra KMD A/S' valgudskrivningssystem, skal kommunalbestyrelsen dog sørge for, at der alle steder, hvor der kan brevstemmes i kommunen, findes nogle eksemplarer af ministeriets brevstemmemateriale inkl. det følgebrev og den yderkuvert, som ministeriet har fået fremstillet. Det må således ikke forekomme, at en vælger afvises fra at afgive en brevstemme, fordi vedkommende ikke kan fremsøges i KMD's valgudskrivningssystem. I sådanne tilfælde skal vælgeren tilbydes at anvende ministeriets brevstemmemateriale, hvor følgebrevet kan udfyldes i hånden." (Udh. her)

Det følger således af valglovgivningen, at vælgeren i tilfælde af, at følgebrevet ikke kan udskrives, skal tilbydes at anvende ministeriets brevstemmemateriale, hvor følgebrevet kan udfyldes i hånden.

For så vidt angår Jens Galtungs opfordring til, at der gives mulighed for at stemme via selvbetjeningsløsninger på internettet, kan Social- og Indenrigsministeriet oplyse, at den gældende valglovgivning ikke giver mulighed for elektronisk stemmeafgivning.

Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig Kolding Kommunes oplysninger om, at kommunen har indskærpet over for personalet, at personalet skal huske at gøre opmærksom på muligheden for at anvende ministeriets brevstemmemateriale, hvis der opstår situationer, hvor brevstemmesystemet ikke kan tilgås. Ministeriet har endvidere noteret sig, at kommunen over for klageren har beklaget, at klageren ikke er blevet tilbudt denne løsning. Ministeriet kan i den forbindelse tilslutte sig grundlaget for kommunens beklagelse.

Kolding Kommunes udtalelse giver herefter ikke ministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen oversendes til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk



Kolding
Kommune

Jens Galtung
Gl. Strandvej 7
6000 Kolding

Centralforvaltningen

Økonomi og løn
Borgerservice

Bredgade 1
6000 Kolding
Telefon 79 79 79 79
Telefax 79 79 20 87
E-mail
borgerservice@kolding.dk
www.kolding.dk

Dato 20. november 2015
Sagsbehandler
Jette Møller
Direkte telefon 79 79 25 15
E-mail jemo@kolding.dk

Tak for din henvendelse af dags dato, hvori du klager over manglende mulighed for at brevstemme.

Vi beklager, at du i går forgæves mødte op i Borgerservice for at brevstemme.

Jeg har på baggrund af din henvendelse, forhørt mig hos den medarbejder, du blev mødt af i døren. Hun har fortalt, at hun oplyste dig om, at vi var ramt af strømsvigt og derfor ikke kunne tilgå brevstemmesystemet. Desuden oplyste hun, at der var åben frem til kl. 18.00, og at vi i Kolding har åben for at brevstemme i morgen og næste lørdag, og at der i øvrigt er mulighed for at brevstemme i enhver kommune i landet.

Hun overså desværre, at der var mulighed for at tilbyde dig at blive betjent manuelt.

Der var tale om en strømafbrydelse som varede omkring en time. Dette har vi ikke været ude for før, idet der, når der sker en strømafbrydelse, som regel er strøm igen i løbet af få minutter. Der blev derfor ikke iværksat et nødberedskab.

Din henvendelse har ført til, at vi i dag har indskærpet over for personalet, at man husker at gøre opmærksom på muligheden for manuel betjening, forudsat at borgeren har behørig legitimation medbragt.

Vi beklager, at du ikke er blevet tilbudt en sådan manuel betjening.

For god ordens skyld skal vi gøre opmærksom på, at Borgerservice - ud over de normale åbningstider - har åben for at modtage brevstemmer lørdag den 21. november og den 28. november, begge dage kl. 10.00 - 13.00.

Åbningstider

Man-ons	10.00-14.00
Torsdag	10.00-18.00
Fredag	10.00-14.00

Telefontider

Man-ons	8.00-15.15
Torsdag	8.00-17.00
Fredag	8.00-14.15



Kolding
Kommune

Derudover er det muligt også at brevstemme i andre kommuner i landet til og med tirsdag den 1. december.

Afslutningsvis kan vi bemærke, at muligheden for at brevstemme elektronisk vil kræve en ændring af valgloven. Der forelægger i dag ikke lovhjemmel til elektronisk afstemning.

Hvis du har spørgsmål til ovenstående, er du naturligvis velkommen til at kontakte undertegnede.

Til din orientering har vi sendt kopi af dette brev til Social- og Indenrigsministeriet, samt valgbestyrelsen i Kolding kommune.

Venlig hilsen

Jette Møller
Leder af Borgerservice

Til: Valgheden (valg@sim.dk)
Cc:

Fra: Jens Galtung
Titel: Klage i forbindelse med forsøg på brevstemme til Folkeafstemning den 3. december 2015
Sendt: 19-11-2015 18:16:33

Til:
Kolding Kommune & Social- og Indenrigsministeriet

D.d. havde jeg arrangeret afspadsering af merarbejde, således jeg havde mulighed for at brevstemme til Folkeafstemningen den 3. december 2015, idet jeg er på tjenesterejse i udlandet, når afstemningen afvikles i Danmark, og ikke inde afrejsen får mulighed for at give fremmøde inden for åbningstiden i Kolding Kommune eller anden kommune i Danmark inden for åbningstiden.

Da jeg d.d. ca. kl. 13:57 (indcheck på P-plads i Borch Gård kl. 13:56 og udcheck kl. 13:59 i henhold til kvittering for betalingsparkering) mødte op i Borgerservice, Bredgade 1, 6000 Kolding for at afgive min brevstemme, var dette ikke muligt, idet Borgerservice af en eller anden uoplyst grund var lagt ned.

Jeg må erkende, at jeg finder det dybt problematisk og utilfredsstillende, ikke mindst i et demokratisk perspektiv at jeg som stemmeberettiget borger således fra myndighedsside afskæres fra at afgive min stemme, som jeg nu kun kan håbe på ikke ville være udslagsgivende.

Jeg finder det ligeledes såvel problematisk som utilfredsstillende, at jeg kommer til at indgå i statistikken af "sofavælgere" eller som uinteresseret/uengageret vælger om De vil, idet manglende brug af mit valgkort nødvendigvis må vise denne manglende interesse, idet jeg ikke vil blive registreret som aktiv deltagende vælger på valgdagen.

Endvidere finder jeg, at det havde været en helt naturlig handling som ansvarlig myndighed, at Kolding Kommune i en sådan situation havde sikret borgerne mulighed for at foretage afstemningen på anden kommunal adresse (f.eks. Rådhuset på Axeltorv, der ligger lige rundt om hjørnet fra Bredgade 1), om nødvendigt ved beordret omplacering af medarbejdere eller inddragelse af medarbejdere med ikke højeste tjenestetid, idet jeg ikke går ud fra, at det er/var hele Kolding Kommune, der er/var lagt ned, men en sådan mulighed var ikke iværksat af ledelsen i Kolding Kommune.

Det er selvfølgelig indlysende, at jeg ville have taget hændelsen ad notam såfremt Kolding Kommune, ikke mindst nu hvor Rigspolitiet i forlængelse af terrorhandlingen i Paris den 13. november 2015 har hævet sit interne beredskabsniveau til næsthøjeste niveau ("markant forhøjet beredskab"), havde været udsat for en terrortrussel, og på den baggrund selvfølgelig skulle træffe de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, men det var ikke mit indtryk ved mit fremmøde, at en terrortrussel var årsagen til den manglende mulighed for stemmeafgivning, og dermed kunne kategoriseres som en force majeure situation.

Det aktuelle forløb med min heraf følgende manglende mulighed for at gøre brug af min demokratiske ret til at afgive min stemme i forbindelse med folkeafstemningen står næppe til ændre, og jeg kan derfor på baggrund af min oplevelse d.d. kun anbefale og indstille til, at myndighederne (Stat, Region og Kommune) giver borgerne mulighed for at stemme via selvbetjeningsløsningerne på Internettet som f.eks. www.borger.dk, idet kommunikation med offentlig myndighed allerede nu er obligatorisk den vej.

Desuagtet at jeg ikke får mulighed for at gøre brug af min demokratiske ret til at afgive min stemme, forventer jeg selvfølgelig at få et skriftligt svar på min klage fra såvel Kolding Kommune som Social- og Indenrigsministeriet, herunder en redegørelse for hvorledes såvel Kolding Kommune som Social- og Indenrigsministeriet vil forebygge lignende udemokratiske situationer i fremtiden, idet forløbet i min optik på ingen måde har været tilfredsstillende.

Med venlig hilsen
Jens Galtung

